

KERSTAVOND

HEIN VAN DER SCHOOT

'Bakeliet is ouderwets, plastic is beter,' zei de telefoonmonteur. Ik zat op de stoel van ons mam en met mijn tenen kon ik al bijna de grond raken. De monteur was nog steeds bezig met boren, schroeven en aandraaien en weer boren.

'De telefoon brengt de ganse wereld in huis,' zei hij, 'binnenkort vliegen de Amerikanen naar de maan, dan bellen ze vanaf de maan naar president Kennedy en dan zeggen ze: we zijn geland, president Kennedy! En dan gaan ze huppelen want ze wegen daar bijna niks.'

Tussen de san severia's door zag ik dat de greppel voor de kabel al was dichtgegooid. Het leek wel een grote mollen-

De dag daarna was ons mam jarig. Er had nog steeds niemand gebeld. De kamer zat vol volk, ze hadden koffie en gebak gehad. Nu waren ze aan de drank en er hing een mist van sigaretten-rook. Iedereen was er. Overal geroezemoes. Ik had ze allemaal een papiertje gegeven met ons nummer. Ons pap zat in de leunstoel en rookte zijn sigaar. Ik zat bij ons mam op schoot. Ze had haar bloemetjesjurk aan. Toen kwam oom Antoon naar me toe. 'Zo jongen, wat wil jij worden?'

'Eerst misdienaar, maar dat ben ik al. Dan pastoor, dan bisschop en aartsbisschop, en als het lukt stillekes aan paus.'

Oom Antoon moest lachen, hard lachen, hij kreeg zelfs buikpijn. 'Stillekes aan paus!' gierde hij met tranen in zijn ogen. Hij zei het nog een keer en toen moesten ook alle ooms en tantes lachen, heel hard lachen.

'Ik ga de konijnen voeren,' zei ik.

Toen ik terug kwam waren de fietsen en de brommers en de auto's weg. Ik ging naar binnen. Toen rinkelde de telefoon. Ons mam schrok, ze stond op en pakte de hoorn van de haak: het was het Bisschoppelijk Paleis en het ging over mij. Ik was uitverkoren. De bisschop zou in ons dorp de heilige mis doen op kerstavond en ik was de misdienaar.

Daags daarna moest ik naar de kapper maar ik wilde niet. Maar ik moest, dus ik ging. Aan de achterkant niet rond maar spits, had ons mam gezegd.

'Maar jij bent vorige week toch nog hier geweest,' zei de kapper. 'Ja, maar ik moet misdienaar zijn bij de bisschop en van achteren moet het spits.'

'Dan maken we er een mooie V-vorm van. De V van vrede. Daar zal de bisschop blij mee zijn, de bisschop is voor de vrede.'

Hij moest lachen, hard lachen.

Er viel motregen die avond, geen sneeuw. Ik stond op de bank in de misdienaarsruimte en gluurde door het raam. Een zwarte auto

STILLEKES aan Paus

gang. Gisteren zag ons pap een molshoop bewegen, hij pakte de schop, stak hem met lomp geweld in de molshoop en zwierde de mol met kluiten en al de lucht in. De zon scheen en het leek wel alsof de mol uit elkaar spatte. Heel hoog. Die mol had zo door kunnen suizen naar de maan. Met zijn spitse snuit en de pootjes strak tegen het lijf. Maar ja, mollen kunnen niet huppelen. Toen hij weer geland was sloeg ons pap hem zo plat als een dubbeltje. Toen op de vuilnishoop. Ons pap zweette. Ik hoopte maar dat er niks zou bewegen in de telefoongreppel. Anders zou ons pap zomaar de kabel kapot kunnen steken. Waren we afgesneden van de ganse wereld. En we woonden al helemaal aan het eind van een doodlopende zandweg.

'Kijk,' zei de monteur, 'dit rode knopje moet omhoog, anders doet hij het niet meer. Maar telefoons mag je nooit uitschakelen. Dekselletje er op, schroefje erin en klaar is Kees.'

De telefoon hing aan de muur. Hij glom. Hij hing daar en ik maar wachten.

Mies en scène met bisschop Bekkers in 1966. Foto uit het boek Bisschop Bekkers 1908-1966. Een hartstochtelijk priesterleven.

reed het kerkplein op. Als hij maar niet slipt, dacht ik. De ster op de motorkap glom. Mercedes. Hij draaide scherp en vanonder zijn banden ketste een kiezeltje tegen de ruit. Vlak bij mijn neus.

GROOT in eenvoud

De Mercedes remde, stopte en veerde nog een keer alsof hij bokte. Mensen met de fiets in de hand, stonden te kijken. Een chauffeur met pet stapte uit. Hij liep naar het achterportier, bukte en hielp de bisschop met uitstappen. Een kruis bungelde op zijn borst. Zwarte lakschoenen, goed gepoetst. De bisschop zwaaide

naar de mensen. Voor het eerst in mijn leven zag ik de bisschop. Hij was geboren in ons dorp. In de stad hadden ze Philips en DAF en deftige mensen maar wij hadden een bisschop. Gisteren was ik langs de boerderij gefietst waar zijn moeder nog steeds woonde. De bisschop was ook op de televisie geweest bij Mies Bouwman, zeiden ze. De bisschop was uit het volk en voor het volk, zei ons mam. 'Groot in eenvoud' stond er boven zijn foto in de krant. Dus dacht ik dat de bisschop in een Volkswagen zou komen aanrijden, zo'n grijze met een spijltje in de ronde achterruit. Met van die roestspikkeltjes op de verchromde bumpers. Zelf achter het stuur. Of in een lelijk eendje net als die rode van tante An. Het roldak open, vanwege zijn bisschopsmijter. Niet in een Mercedes met chauffeur.

Ik had de wierook aangestoken en wachtte achter in de misdienaarsruimte. Ik hoorde de deur in de gang piepen. Er klonk geruis en geschuifel en toen kwam de bisschop binnen. In zijn eentje. Zijn witte onderkleed wiegde met elke stap van voor naar achter. 'Dag jongen, jij bent zeker de misdienaar vandaag?' vroeg hij.

'Ja eerwaarde.'

Hij glimlachte, met zijn lippen op elkaar. Hij was kleiner dan ons pap. Hij legde zijn hand op mijn achterhoofd, precies op de V. Met zijn vinger ging hij op en neer.

'Hoe heet je?' vroeg hij.

'Hendrie.'

'Zo Hendrie, hoe oud ben je?'

'Acht jaar, Monseigneur.'

'Wat wil je worden, Hendrie?'

'Ik weet het nog niet, Monseigneur. Ik denk, ik denk brandweerman.'

Hij wreef nog steeds met vinger over die V.

'Dat is goed jongen,' zei hij, 'dan kun je mooi de brand blussen. Kom, we gaan.'

Hij gaf me nog een kloppje op mijn schouder. Een beetje hard. Ik had nooit de kerk zo vol gezien. Iedereen stond op en keek naar de bisschop. En iedereen zag mij. Ik liep als een hondje achter de bisschop aan. Toch nam ik even grote stappen als hij. Allebei in toga. Allebei in dezelfde kleur. We kwamen uit hetzelfde dorp, we keken allebei recht voor ons uit. Misschien dachten de mensen, die kleine wordt straks vast ook bisschop. Mijn haar kriebelde. Ik knielde op de traptreden voor het altaar en keek op de rug van de bisschop. Pas toen besepte ik het echt. Ik had gelogen. In de kerk. Tegen de bisschop. Brandweerman! God ziet alles. God hoort en ziet alles.

Ik had nooit iets fout gedaan, maar ik zette de kelk links van de bisschop op het altaar. Fout. Ik had na het evangelie de verkeerde bladzijde omgeslagen. Fout. Ik vergat een keer 'Mea Culpa' te zeggen. Ook fout. Toen de heilige mis was afgelopen, wachtte ik. Ik kleedde me om en wachtte. En daarna wachtte ik nog steeds. Niks. De pastoor kwam me altijd bedanken. De bisschop niet. Toen hoorde ik het geluid van de Mercedes. Ik keek naar buiten en zag nog net hoe hij de bocht om zwiepte.

'Je bent zo stil jongen.'

Ik zei niks.

'Is er iets?'

'Nee mam.'

'Echt niet?'

'Nee mam.'

Ze pakte de schillenmand met aardappels. Ze zei niks. Ze schildte vlugger dan anders. Na het eten vroeg ze het nog een keer.

Ik stond op het zeil. Koud. Ik moest wakker blijven. Het duurde lang voordat ons pap en mam naar bed gingen. De kleine wijzer stond al voorbij de elf. Toen ging ik op blote voeten de trap af. Hij kraakte. Oei. Ik deed de knip van de achterdeur. De maan scheen. Ik liep naar de schuur en deed de deur open. De geit werd wakker maar hield zich koest. In het donker zocht ik naar de schroevendraaier. Toen terug naar het huis. Ik zette de stoel tegen de muur en schroefde het dekseltje van de telefoon open. Ik deed de rode knop omlaag en schroefde het dekseltje weer dicht. Klaar is Kees.

Het was al licht en we aten onze boterhammen. Ik zat op de kinderstoel. Het was stil, maar dat was meestal zo. Ons mam keek naar mij en keek weer weg. Ons pap at zijn vierde, hij kon flink eten. Hij keek naar de glimmende telefoon. Toevallig. Ik nam mijn laatste hap van mijn boterham, kauwde, slikte hem door en stond op.

'Ik wil geen misdienaar meer zijn en ik wil ook geen paus meer worden. Ik ga de konijnen voeren,' zei ik.

als hondje achter **BISSCHOP AAN**

ging ik op blote voeten de trap af. Hij kraakte. Oei. Ik deed de knip van de achterdeur. De maan scheen. Ik liep naar de schuur en deed de deur open. De geit werd wakker maar hield zich koest. In het donker zocht ik naar de schroevendraaier. Toen terug naar het huis. Ik zette de stoel tegen de muur en schroefde het dekseltje van de telefoon open. Ik deed de rode knop omlaag en schroefde het dekseltje weer dicht. Klaar is Kees.

Het was al licht en we aten onze boterhammen. Ik zat op de kinderstoel. Het was stil, maar dat was meestal zo. Ons mam keek naar mij en keek weer weg. Ons pap at zijn vierde, hij kon flink eten. Hij keek naar de glimmende telefoon. Toevallig. Ik nam mijn laatste hap van mijn boterham, kauwde, slikte hem door en stond op.

'Ik wil geen misdienaar meer zijn en ik wil ook geen paus meer worden. Ik ga de konijnen voeren,' zei ik. ■